

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2025 m. vasario 18 d. Nr. 21RE1- (AG1-4/09-2025)
Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Daivos Bereikienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja), Beatos Labutytės ir Dariaus Saveikio, sekretoriaujant Jurgitai Daučiūnaitei, dalyvaujant pareiškėjos MB "(duomenys neskelbtini)" direktoriui A. I., viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka mišriu būdu (dalyvaujant bylos šaliai Komisijos posėdžių salėje ir vaizdo konferencijos būdu) išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjos MB "(duomenys neskelbtini)" patikslintą skundą atsakovei Kauno miesto savivaldybės administracijai dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos rašto panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėja MB "(duomenys neskelbtini)" patikslintu skundu Komisijos prašo panaikinti Kauno miesto savivaldybės administracijos (toliau – ir Savivaldybė) 2024 m. gruodžio 19 d. raštą Nr. (duomenys neskelbtini) [Komisijos pastaba: patikslintame skunde nurodyta 2024 m. gruodžio 19 d. raštas Nr. (duomenys neskelbtini)] (toliau – ir Skundžiamas sprendimas) ir išduoti MB "(duomenys neskelbtini)" licenciją verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais (b. l. 50-53).

Patikslintame skunde nurodo, kad MB "(duomenys neskelbtini)" kreipėsi į atsakovę su 2024 m. lapkričio 18 d. paraiška dėl licencijos verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais prekybos vietai (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Licencija). Skundžiamu sprendimu atsisakyta išduoti licenciją. Pareiškėja nesutinka su Skundžiamu sprendimu ir pažymi, kad kavinė yra stacionari ir turi visą reikalingą infrastruktūrą, įskaitant higienos leidimą prekiauti alkoholiniais gėrimais ir gaminti maistą. Kavinės patalpos yra aiškiai atskirtos nuo degalinės, joms priklauso atskira aikštelė ir trys įėjimai. Patalpų planuose matyti, kad degalinės įrenginiai yra kitoje teritorijos pusėje, o kavinės patalpos su degaline yra susijusios tik bendra siena. Kavinė 2017 metais turėjo licenciją prekiauti alkoholiniais gėrimais, nepaisant 2016 metų draudimo prekiauti alkoholiniais gėrimais degalinėse. Pareiškėjos nuomone, nėra teisinio pagrindo atsisakyt išduoti licenciją.

Pareiškėjos atstovas posėdžio metu papildomai paaiškino, kad iki prašymo išduoti Licenciją, telefonu kreipėsi į Savivaldybės atsakingą darbuotoją, kuris teigė, kad pateikus reikalingus dokumentus, gali būti išduota Licencija, tačiau priėmė neigiamą sprendimą; žodžiu komentavo, kad gali turėti problemų su Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentu. Nurodė, kad taip pat skambino ir Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento darbuotojams, kurie patikino, kad dėl licencijos sprendžia savivaldybė, taip pat pateikė atsakymą, kuriame neprieštarauja dėl Licencijos išdavimo. Taip pat į departamentą kreipėsi raštu ir gavo atsakymą, kad neprieštarauja dėl licencijos. Paaiškino, kad yra trys atskiri sklypai – (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini), Kaune, taip pat yra atskiri įėjimai į kavinę. Pareiškėjos

kavinę su degaline riboja tik viena bendra siena; degalinės statiniai yra toliau, taip pat bendrame sklype funkciškai yra atskira aikštelė, kurioje stovi vilkikai. Paaškina, kad vykdant kavinės veiklą, Licencija yra aktuali. Akcentavo, kad buvusiems patalpų naudotojams 2017 metais buvo išduota analogiška licencija.

Atsakovė prašo patikslintą skundą atmesti (b. l. 72-80).

Atsiliepime į patikslintą skundą nurodo, kad 2024 m. lapkričio 18 d. pareiškėja Administracijos Licencijų, leidimų ir paslaugų skyriui (toliau – ir Skyrius) pateikė paraišką (reg. Nr. (duomenys neskelbtini)) (toliau – ir Paraiška) licencijai verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais gauti, kurioje nurodytas prekybos vietos adresas – (duomenys neskelbtini).

Paaškina, kad Iš Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašų nustatyta, jog žemės sklype (duomenys neskelbtini), stovi pastatas - degalinė operatorinė (unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), pastatas – kiemo rūšys (unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), pastatas – stoginė (unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), pastatas – stoginė (unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), Pastatas – stoginė (unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), pastatas – stoginė (unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), kiti inžineriniai statiniai – kiemo statiniai (unikalus Nr. (duomenys neskelbtini). Įvertinus šią ir kitas kumuliatyvias aplinkybes, Skyrius atsisakė pareiškėjai išduoti Licenciją ir 2024 m. gruodžio 19 d. raštu Nr. (duomenys neskelbtini) informavo pareiškėją, jog „Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos įstatymų ir poįstatyminių aktų nuostatas bei reikalavimus, <...>; išduoti mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais licenciją degalinėje esančiam kavinei-barui adresu (duomenys neskelbtini), nėra teisinio pagrindo.“, argumentavo, kad pastatas, kuriame prašoma leisti prekiauti alkoholiniais gėrimais, yra degalinės – operatorinės priegose ir tame pačiame žemės sklype, o teisiniais argumentais nurodytos Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo (toliau – AKĮ) 18 straipsnio 1 dalies 1 punkto ir Prekybos naftos produktais taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. 1-346 „Dėl prekybos naftos produktais taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Prekybos naftos produktais taisyklės), 2 punkto nuostatos. Nurodo, kad pareiškėja šio atsisakymo išduoti licenciją prekiauti alkoholiniais gėrimais neskundė.

Pažymi, kad Skyriuje 2025 m. sausio 5 d. buvo gauta nauja pareiškėjos paraiška (reg. Nr. (duomenys neskelbtini)) licencijai verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 22 procentų (toliau – Licencija2) kavinei, adresu (duomenys neskelbtini), gauti. Nagrinėjant gautą paraišką ir patikrinus informaciją teisės aktų numatyta tvarka, buvo pakartotinai nustatyta, kad viešojo maitinimo vieta yra įsteigta pastate - degalinė operatorinė (unikalus Nr. (duomenys neskelbtini)), šis pastatas yra degalinės adresu – (duomenys neskelbtini), teritorijoje. Atitinkamai, kaip ir vertinant 2024-11-18 paraišką alkoholio licencijai gauti, įvertinus teisės aktų nuostatas buvo nuspręsta atsisakyti išduoti Licenciją2 tapačiais teisiniu bei faktiniu pagrindais.

Dėl skundo argumentų, jog: 1) 2017 m. prieš tai veikusi kavinė leidimą prekiauti alkoholiniais gėrimais turėjo ir veiklą vykdė, 2) kavinė ir degalinė turi atskirus įėjimus ir nėra struktūriškai susiję, paaškina, kad licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais išdavimą reglamentuoja AKĮ, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 20 d. nutarimas Nr. 618 „Dėl didmeninės ir mažmeninės prekybos alkoholio produktais licencijavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Licencijavimo taisyklės), Kauno miesto savivaldybės tarybos 2004 m. gruodžio 2 d. sprendimas Nr. T-643 „Dėl mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais“ ir Kauno miesto savivaldybės tarybos 2013 m. lapkričio 14 d. sprendimas Nr. T-607 „Dėl prekybos alkoholiniais gėrimais laiko apribojimo“. AKĮ nurodytas baigtinis sąrašas vietų, kuriose leidžiama prekiauti alkoholiniais gėrimais. AKĮ 18 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad Lietuvos Respublikoje prekiauti alkoholiniais gėrimais leidžiama „stacionariosiose alkoholinių gėrimų parduotuvėse, stacionariųjų parduotuvių alkoholinių gėrimų skyriuose, stacionariosiose viešojo maitinimo vietose, kaimo gyvenamosiose vietovėse esančių stacionariųjų parduotuvių nespecializuotuose skyriuose, tarptautinio susisiekimo traukiniuose, siaurojo geležinkelio traukiniuose ir laivuose, kuriuose yra atskirai įrengtos viešojo maitinimo vietos, orlaiviuose,

vežančiuose keleivius tarptautiniais maršrutais, parodose ir mugėse, vykstančiuose stacionariuose pastatuose, viešbučių kambariuose įrengtuose minibaruose, taip pat specialiosiose prekybos vietose.“ Nagrinėjamu atveju aktuali vieta – degalinė-operatorinė – į šį sąrašą nepatenka.

Paaiškina, kad iki 2016 m. sausio 1 d. galiojusioje AKĮ redakcijoje buvo nurodyta, kad alkoholiniais gėrimais galima prekiauti ir stacionarių degalinių nespécializuotose skyriuose.

Pažymi, kad Prekybos naftos produktais taisyklių 2 punkte nustatyta, kad „degalinė – specialiai įrengta teritorija kartu su įrenginių ir statinių kompleksu, skirtu degalams priimti, laikyti, perpilti į kelių transporto priemonės kuro bakus ir (ar) kilnojamąsias talpyklas.“. Degaline yra laikoma teritorijos visuma suformuotame žemės sklype, o ne atskiri pastatai esantys žemės sklype. Kadangi ginčo žemės sklype adresu (duomenys neskelbtini), yra pastatas – degalinė operatorinė ir kiti pastatai ir inžineriniai statiniai, laikytina, kad visas žemės sklypas priskirtinas būtent degalinės teritorijai, atitinkamai, ir pastatas, kuriame pareiškėja prašo išduoti Licenciją.

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos 2009-04-16 įsakymo Nr. 1-37 „Dėl Degalinių eksploatavimo taisyklių patvirtinimo“ patvirtintų Degalinių eksploatavimo taisyklių (toliau – Degalinių eksploatavimo taisyklės) 6.2. punktas numato, jog degalinė – specialiai įrengta teritorija su statiniais ir (ar) stacionariaisiais arba mobiliisiais įrenginiais skystiesiems degalams, suskystintoms naftos dujoms, suslėgtoms gamtinėms dujoms ir alternatyviesiems degalams (išskyrus suskystintas gamtines dujas) priimti, laikyti, perpilti į kelių transporto priemonių degalų bakus, kilnojamąsias talpyklas ir (ar) balionus, o 6.9 papunktyje numatyta, jog degalinės teritorija – žemės sklypas, kuriame įrengta degalinė.

Administracijos nuomone, pareiškėjos teiginiai, kad kavinė nėra degalinės pastate ir neturi bendrų patekimų į prekybos vietą, yra subjektyvus faktinių aplinkybių vertinimas. Vertinant, ar nagrinėjamu atveju veiklą planuojama vykdyti degalinėje, būtina vadovautis degalinių veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose pateiktais degalinės sąvokos apibrėžimais ir jais vadovaujantis iš esmės įvertinti, ar veikla būtų vykdoma degalinėje. Kadangi Prekybos naftos produktais taisyklės ir Leidimų verstis prekybos naftos produktais veikla išdavimo taisyklės degalinės sąvoką sieja su visa degalinės veiklai pritaikyta teritorija, o ne atskirais teritorijoje esančiais infrastruktūros objektais, tai nagrinėjamu atveju veiklą prašoma leisti vykdyti draudžiamoje vietoje – t. y. degalinėje. Nors pareiškėjos teigimu kavinė turi atskirą įėjimą į pastatą, tačiau degalinės ir kavinės patalpos yra viename pastate (degalinė-operatorinė, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini) ir tai nėra du atskiri kadastro objektai, o pastatas faktiškai yra degalinės teritorijoje.

Atsakovė cituoja Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) aiškinimą, kad prekyba alkoholiniais gėrimais degalinėse yra draudžiama (AKĮ 18 straipsnio 1 dalies 1 punktas) – „<...> nekyla abejonių, jog nuo 2016 m. sausio 1 d. mažmeninė prekyba alkoholiniais gėrimais degalinėse draudžiama. Teisėjų kolegija pabrėžia, kad LVAT 2018 m. gegužės 9 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. A-1047-525/2018 buvo konstatuota, kad degalinė yra teritorija su visais statiniais ir įrenginiais, kuri skirta degalams priimti, laikyti ir perpilti, taigi, tai yra teritorijos visuma“ (LVAT 2020 m. balandžio 1 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-359-261/2020).

Akcentuoja, kad pareiškėjos kavinė įrengta tame pačiame pastate, tuo pačiu unikaliu numeriu, kaip ir degalinė. Kavinė, kurioje prašoma išduoti Licenciją ir degalinė turi vieną bendrą įvažiavimą į bendrą teritoriją (aikštelę). Tai patvirtina ir pati pareiškėja skunde. Įvertinus visas faktines aplinkybes, aktualias teisės aktų nuostatas ir teismų praktiką, teigia, kad atsakovė pagrįstai atsisakė išduoti Licenciją pagal Pareiškėjos paraišką ir esančias faktines aplinkybes bei remdamasi AKĮ 18 straipsnio 1 dalies 1 punktu, o pareiškėjos Skundo argumentai yra absoliučiai nepagrįsti, neįrodyti ir prieštaraujantys surinktiems ir į bylą pateiktiems įrodymams.

Nurodo, kad 2025 m. sausio 5 d. prašymas yra pakartotinis pareiškėjos kreipimasis; skundžiamame rašte nurodyta, kad pakartotinai „nagrinėjant įmonės <...> paraišką Nr. (duomenys neskelbtini) dėl Licencijos išdavimo nebuvo nustatyta naujų faktinių aplinkybių galinčių pakeisti KMSA Sprendimą.“, pareiškėja pirmojo atsisakymo išduoti licenciją prekiauti alkoholiniais gėrimais neskundė, kas suponuoja, jog pareiškėja suprato atsisakymo pagrindus, jų nekvestionavo ir juos pripažino, kaip teisėtus.

Atsiliepime į skundą cituoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) 10 straipsnio nuostatas bei jo taikymui aktualią teismų praktiką ir pažymi, kad Skundžiamas sprendimas priimtas nustatčius visus teisinę reikšmę turinčius faktus ir neprieštarauja teisės aktų reikalavimams, todėl naikinti jo pareiškėjos nurodytais argumentais nėra teisinio pagrindo.

Skundas atmestinas, dalyje byla nutraukina

Byloje ginčas kilo dėl 2024 m. gruodžio 19 d. rašto Nr. (duomenys neskelbtini) teisėtumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėja 2024 m. lapkričio 18 d. Administracijos direktoriui pateikė Paraišką dėl neterminuotos alkoholio licencijos išdavimo (reg. 2024-11-18 Nr. (duomenys neskelbtini)), kuria prašė išduoti licenciją verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais. Nurodė, kad prekybos vieta – (duomenys neskelbtini). Prekybos vietos pavadinimas – kavinė. Pardavimo būdas – vartoti vietoje (b. l. 95-96).

Valstybės įmonės Registrų centro Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašo duomenimis, žemės sklype (duomenys neskelbtini), įregistruotas pastatas - Degalinė operatorinė; Kavinė-baras (unik. Nr. (duomenys neskelbtini) ir kiemo statiniai (b. l. 81-83).

Savivaldybė Skundžiamame sprendime pažymėjo, kad MB „(duomenys neskelbtini)“ 2024 m. lapkričio 18 d. Savivaldybės direktoriui pateikė paraišką (reg. Nr. (duomenys neskelbtini) [Komisijos pastaba: turi būti Nr (duomenys neskelbtini)]) Licencijai prekybos vietai (duomenys neskelbtini), gauti. Skundžiamame sprendime nurodyta, kad įvertinus paraišką ir patikrinus informaciją, nustatyta, kad viešojo maitinimo vieta yra įsteigta pastate - degalinė operatorinė ((duomenys neskelbtini), šis pastatas yra degalinės adresu (duomenys neskelbtini) teritorijoje. Nustatyta, kad išduoti mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais licenciją degalinėje esančiam kavinei-barui adresu (duomenys neskelbtini), nėra teisinio pagrindo. Skundžiamame rašte nurodytas teisinis pagrindas - Prekybos naftos produktais taisyklių 2 punktas, nustatantis, kad degalinė – specialiai įrengta teritorija kartu su įrenginių ir statinių kompleksu, skirtu degalams priimti, laikyti, perpilti į kelių transporto priemonės kuro bakus ir (ar) kilnojamąsias talpyklas. Taigi, degalinė yra teritorijos visuma. AKĮ 18 straipsnio 1 dalies 1 punktas, kuriame nustatyta, kad Lietuvos Respublikoje prekiauti leidžiama alkoholiniais gėrimais „stacionariosiose alkoholinių gėrimų parduotuvėse, stacionariųjų parduotuvių alkoholinių gėrimų skyriuose, stacionariosiose viešojo maitinimo vietose, kaimo gyvenamosiose vietovėse esančių stacionariųjų parduotuvių nespecializuotuose skyriuose, tarptautinio susisiekiimo traukiniuose, siaurojo geležinkelio traukiniuose ir laivuose, kuriuose yra atskirai įrengtos viešojo maitinimo vietos, orlaiviuose, vežančiuose keleivius tarptautiniais maršrutais, parodose ir mugėse, vykstančiuose stacionariuose pastatuose, viešbučių kambariuose įrengtuose minibaruose, taip pat specialiosiose prekybos vietose“. Pažymėta, kad tai yra baigtinis prekybos vietų, kuriose leidžiama prekiauti alkoholiniais gėrimais, sąrašas ir degalinės į šį sąrašą nepatenka. 2016 m. sausio 1 d. buvo panaikinta nuostata, kad alkoholiniais gėrimais galima prekiauti stacionarių degalinių nespecializuotose skyriuose (b. l. 101-104).

Pareiškėja 2025 m. sausio 5 d. [Komisijos pastaba – jau pateikus skundą Komisijai] atsakovei pateikė kitą prašymą, t. y. Paraišką „Dėl neterminuotos alkoholio licencijos išdavimo“, kuria prašė išduoti licenciją verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 22 procentų (b. l. 94). Savivaldybės administracija 2025 m. sausio 9 d. raštu Nr. (duomenys neskelbtini) informavo pareiškėją, kad nepaaikšėjus naujoms aplinkybėms, pakeisti Skundžiamą sprendimą nėra pagrindo.

Ginčui aktualus toliau šiame sprendime aptartas teisinis reguliavimas.

AKĮ 1 straipsnyje įtvirtintas minėto įstatymo tikslas – mažinti bendrąjį alkoholio suvartojimą, jo prieinamumą, ypač nepilnamečiams, piktnaudžiavimą alkoholiu, jo daromą žalą sveikatai ir ūkiui, nustatyti teisės gaminti, parduoti, įvežti, importuoti ir eksportuoti šiame Įstatyme reglamentuojamus alkoholio produktus suteikimo ūkio subjektams teisinius pagrindus. Šis

įstatymas reglamentuoja santykius, susijusius su alkoholio produktų, maisto ir kitų produktų, kuriuose yra etilo alkoholio, gamyba, prekyba, laikymu, gabenimu, įvežimu, importu, eksportu, vartojimu, reklama, rėmimu, ir nustato valstybės alkoholio kontrolės Lietuvos Respublikoje pagrindus, juridinių asmenų atsakomybės už šio įstatymo reikalavimų nesilaikymą taikymo tvarką.

Pagal AKĮ 16 straipsnio 3 dalies nuostatas, licencijas verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais išduoda, papildo, rekvizitus patikslina, apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą ar panaikinimą įspėja, licencijos galiojimą sustabdo, licencijos galiojimo sustabdymą ar licencijos galiojimą panaikina atitinkamos savivaldybės meras arba jo įgaliota savivaldybės administracija. AKĮ 16 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad licencijų išdavimo savivaldybėse veiksmus koordinuoja ir jų stebėseną atlieka Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas.

Prekybos alkoholiniais gėrimais vieta laikomos parduotuvių, restoranų, kavinių, barų, bufetų, kitos mažmeninės prekybos ir viešojo maitinimo vietų patalpos, automobilinės parduotuvės, kuriose alkoholiniai gėrimai parduodami vartotojui, taip pat viešbučių kambarių minibarai. Kai koncertų, cirko, sporto, diskotekų ir kitų masinių renginių (vykstančių patalpose), teatro spektaklių, kino ir videofilmų demonstravimo vietose alkoholiniai gėrimai parduodami ne prekybai skirtose atskirose patalpose, prekybos alkoholiniais gėrimais vieta laikoma prekybai skirta patalpų dalis, kurioje leidžiama parduoti ir vartoti alkoholinius gėrimus. Aptarnaujant pirkėjus lauko sąlygomis, prekybos alkoholiniais gėrimais vieta laikoma alkoholinių gėrimų pardavimo vieta ir alkoholiniais gėrimams vartoti įrengtos vietos (stalai, pavėsinės, kiti įrenginiai) (AKĮ 161 straipsnis).

AKĮ 18 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad Lietuvos Respublikoje alkoholiniais gėrimais prekiauti leidžiama: stacionariosiose alkoholinių gėrimų parduotuvėse, stacionariųjų parduotuvių alkoholinių gėrimų skyriuose, stacionariosiose viešojo maitinimo vietose, kaimo gyvenamosiose vietovėse esančių stacionariųjų parduotuvių nespecializuotuose skyriuose, tarptautinio susisiekimo traukiniuose, siaurojo geležinkelio traukiniuose ir laivuose, kuriuose yra atskirai įrengtos viešojo maitinimo vietos, orlaiviuose, vežančiuose keleivius tarptautiniais maršrutais, parodose ir mugėse, vykstančiuose stacionariuose pastatuose, viešbučių kambariuose įrengtuose minibaruose, taip pat specialiosiose prekybos vietose. Šio straipsnio 3 dalyje nustatyta kur ir kada Lietuvos Respublikoje prekiauti alkoholiniais gėrimais draudžiama. AKĮ 181 straipsnio 1 dalyje nustatyti reikalavimai subjektams, prašantiems išduoti licenciją verstis alkoholio produktų gamyba, verstis didmenine prekyba jais ar mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais

AKĮ 184 straipsnyje nustatyti atsisakymo išduoti licenciją pagrindai. Licencijos verstis alkoholio produktų gamyba, verstis didmenine prekyba jais ar mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais neišduodamos šiais atvejais: 1) licencijos prašytojas pateikia ne visus reikiamus, neteisingai užpildytus dokumentus ir neįvykdo licencijas išduodančios institucijos reikalavimo pateikti trūkstamus dokumentus ar ištaisyti juose esančius trūkumus; 2) licencijos prašytojas neatitinka šio įstatymo 181 straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų; 3) licencijos prašytojas nesumoka už licencijos išdavimą nustatytos valstybės rinkliavos. Pagal šio straipsnio 2 dalį, licencijos verstis alkoholio produktų gamyba neišduodamos ir tais atvejais, jeigu licencijos prašytojas neatitinka šio įstatymo 181 straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų, o pagal šio straipsnio 4 dalį, licencijos verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais neišduodamos ir šiais atvejais: 1) jeigu licencijos prašytojas neatitinka šio įstatymo 181 straipsnio 4 dalyje nustatytų reikalavimų.

Licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais išdavimą reglamentuoja Licencijavimo taisyklės, Kauno miesto savivaldybės tarybos 2004 m. gruodžio 2 d. sprendimas Nr. T-643 „Dėl mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais“ ir Kauno miesto savivaldybės tarybos 2013 m. lapkričio 14 d. sprendimas Nr. T-607 „Dėl prekybos alkoholiniais gėrimais laiko apribojimo“.

Pagal Licencijavimo taisyklų 6 punkto nuostatas, licencijas verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais išduoda, papildo, jų rekvizitus patikslina, apie galimą licencijų galiojimo sustabdymą ar licencijų galiojimo panaikinimą įspėja, licencijų galiojimą sustabdo, licencijų

galiojimo sustabdymą ar licencijų galiojimą panaikina savivaldybės meras arba jo įgaliota savivaldybės administracija, vadovaudamasi AKĮ ir Licencijavimo taisyklėmis. Licencijavimo taisyklių 7 punkto papunkčiuose nustatyti savivaldybės mero ar jo įgaliotos savivaldybės administracijos veiksmai ir procedūros, gavus subjekto paraišką išduoti licenciją. Minėtų taisyklių 8 punkte nustatyta, kad Savivaldybės meras ar jo įgaliota savivaldybės administracija, gavusi licencijos prašytojo paraišką išduoti mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais licenciją (išskyrus Licencijavimo taisyklių 3.9–3.13 papunkčiuose nurodytas licencijas): 8.1. kreipiasi į Departamentą, prašydama pateikti informaciją, ar licencijos prašytojui yra įsiteisėjusių Departamento nutarimų dėl nuobaudos skyrimo už alkoholio produktų kontrabandą, alkoholinių gėrimų be banderolių neteisėtą laikymą, gabenimą ar pardavimą, falsifikuotų alkoholio produktų pardavimą, gabenimą ar laikymą, taip pat ar licencijos prašytojo vadovas yra ar buvo įmonių ar Europos juridinių asmenų ar jų filialų, kuriuose nustatyta atvejų, kai Lietuvos Respublikoje buvo gaminami, parduodami ir (ar) laikomi, gabenami alkoholio produktai neturint Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka išduotos licencijos, vadovas; 8.2. patikrina Nekilnojamojo turto registro tvarkytojo interneto svetainėje, ar pastatas, kurio patalpose bus vykdoma mažmeninė prekyba alkoholiniais gėrimais, yra įregistruotas Nekilnojamojo turto registre (tikrinama tais atvejais, kai prašoma licencijos, kuri gali būti išduota prekiauti alkoholiniais gėrimais tik stacionariuose pastatuose įrengtose prekybos ar viešojo maitinimo vietose) ir kt. Licencijavimo taisyklių 20.1. papunktyje įtvirtinta, kad licencijos verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais gali būti išduodamos licencijų prašytojams, norintiems prekiauti alkoholiniais gėrimais stacionariosiose alkoholinių gėrimų parduotuvėse, stacionariųjų parduotuvių alkoholinių gėrimų skyriuose, stacionariosiose viešojo maitinimo vietose ir kaimo gyvenamosiose vietovėse esančių stacionariųjų parduotuvių nespecializuotuose skyriuose, tarptautinio susisiekimo traukiniuose, siaurojo geležinkelio traukiniuose ir laivuose, kuriuose yra atskirai įrengtos viešojo maitinimo vietos, orlaiviuose, vežančiuose keleivius tarptautiniais maršrutais, viešbučių kambariuose įrengtuose minibaruose, taip pat specialiosiose prekybos vietose.

Dėl Skundžiamo sprendimo panaikinimo

Byloje pareiškėjas Skundžiamo sprendimo neteisėtumą sieja su dviem pagrindiniais aspektais: tai, kad 2017 metais buvo išduota licencija verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais kavinei (duomenys neskelbtini); taip pat tuo, kad kavinė ir degalinė ribojasi tik viena siena, yra atskiri įėjimai.

Iš byloje esančių duomenų matyti, kad nekilnojamojo turto registre objektas įregistruotas kaip vientisas pastatas, degalinė operatorinė, kavinė baras (b. l. 84-88). Komisija sprendžia, kad Nekilnojamojo turto registro įstatymo 4 straipsnio taikymo požiūriu, tai reiškia, kad visos šiame pastate esančios patalpos laikytinos degalinės operatorinės ir kavinės baro patalpomis. Taip pat, Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašo duomenimis, nėra įregistruotos žemės sklypo naudojimosi tvarkos.

Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. balandžio 16 d. įsakymu Nr. 1-37 „Dėl degalinių įrengimo ir eksploatavimo taisyklių patvirtinimo“ patvirtintų Degalinių įrengimo ir eksploatavimo taisyklių (toliau – Degalinių eksploatavimo taisyklės) 6.2 papunktyje nustatyta, kad degalinė yra specialiai įrengta teritorija su statiniais ir (ar) stacionariaisiais arba mobilieisiais įrenginiais skystiesiems degalams, suskystintoms naftos dujoms, suslėgtoms gamtinėms dujoms ir alternatyviesiems degalams (išskyrus suskystintas gamtines dujas) priimti, laikyti, perpilti į kelių transporto priemonių degalų bakus, kilnojamasias talpyklas ir (ar) balionus; šių taisyklių 6.9. papunktyje apibrėžta, kad degalinės teritorija – žemės sklypas, kuriame įrengta degalinė.

Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. 1-346 „Dėl prekybos naftos produktais taisyklių patvirtinimo“ patvirtintų Prekybos naftos produktais taisyklių (toliau – Prekybos naftos produktais taisyklės) 2 punkte nustatyta, kad degalinė yra specialiai įrengta teritorija kartu su įrenginių ir statinių kompleksu, skirtu degalams priimti, laikyti, perpilti į kelių transporto priemonės kuro bakus ir (ar) kilnojamasias talpyklas.

Iš aukščiau aptarto teisinio reglamentavimo matyti, kad degalinė yra teritorija su visais statiniais ir įrenginiais, kuri skirta degalams priimti, laikyti ir perpilti, taigi, tai yra teritorijos visuma. Kaip nurodyta, vykdyti mažmeninę prekybą alkoholiniais gėrimais vietų baigtinis sąrašas pateikiamas AKĮ 161 straipsnyje. Nuo 2016 m. sausio 1 d. mažmeninė prekyba alkoholiniais gėrimais degalinėse draudžiama.

Kaip minėta, AKĮ 16 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad licencijų išdavimo savivaldybėse veiksmus koordinuoja ir jų stebėseną atlieka Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas. Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas 2024-12-13 rašte Nr. S-2191, kuris buvo pateiktas atsakovei pagal pareiškėjos paklausimą dėl Licencijos išdavimo galimybių, aiškiai nurodė, kad išduoti mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais licenciją degalinėje esančiam kavinei-barui nėra teisinio pagrindo.

Taigi, atsakovė, nustačiusi, kad pareiškėja prašo išduoti Licenciją verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais kavinės patalpoms (duomenys neskelbtini), įvertinusi Nekilnojamojo turto registro duomenis bei aptartą teisinį reguliavimą bei Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento išaiškinimą, privalėjo priimti neigiamą sprendimą. Tai, kad pareiškėja nesutinka su tokiu sprendimu, nedaro Skundžiamo sprendimo neteisėtu. Procedūros pažeidimų, kurie turėtų esminės reikšmės Skundžiamo sprendimo teisėtumui, Komisija nenustatė.

Taip pat, Komisija sprendžia, kad nagrinėjamu atveju yra teisiškai nereikšminga aplinkybė, kad galimai 2017 metais buvo išduota licencija verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais kavinei (duomenys neskelbtini), nes šioje byloje sprendžiamas Skundžiamo sprendimo teisėtumo klausimas, t. y., ar atsakovė turėjo teisinį ir faktinį pagrindus pareiškėjos atžvilgiu priimti neigiamą sprendimą – atsisakyti išduoti Licenciją; ar priimant sprendimą nebuvo pažeistos teisės normomis nustatytos procedūros, ar Skundžiamas sprendimas atitinka VAI nuostatas.

Komisija pažymi, kad atsakovė atsiliepime į skundą neteisingai nurodo, kad pareiškėja atsisakymo išduoti licenciją prekiauti alkoholiniais gėrimais, išdėstyto Skundžiamame sprendime, neskundė. Atsiliepime į skundą atsakovė pateikia argumentus dėl atsakovės priimto sprendimo, išdėstyto atsakovės 2025-01-09 rašte Nr. (duomenys neskelbtini) pagal 2025 m. sausio 5 d. naują pareiškėjos paraišką (reg. Nr. (duomenys neskelbtini)) licencijai verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 22 procentų kavinei, adresu (duomenys neskelbtini), gauti. Komisija pažymi, kad pareiškėjas šioje administracinėje byloje neskundė sprendimo, išdėstyto atsakovės 2025-01-09 rašte Nr. ((duomenys neskelbtini), o skundė atsakovės 2024 m. gruodžio 19 d. raštą Nr. ((duomenys neskelbtini) (tai matyti iš patikslintų skundų turinio, pateikto priedo, pareiškėjos atstovo paaiškinimo posėdžio metu, be to, pareiškėja į Komisiją su skundu kreipėsi 2025-01-03). Tačiau šios aplinkybės nesudaro pagrindo panaikinti Skundžiamą sprendimą.

Vertinant Skundžiamo sprendimo teisėtumą, be kita ko, Komisija privalo įvertinti, ar jis atitinka privalomuosius individualiam administraciniam aktui keliamus reikalavimus, nustatytus VAI 10 straipsnyje, t. y. ar individualus administracinis aktas yra pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų nuostatomis, ar individualiame administraciniame akte aiškiai suformuluotos nustatytos arba suteikiamos teisės ir pareigos, nurodyta akto apskundimo tvarka. Pagal VAI 10 straipsnio 5 dalį, administraciniame akte išdėstyto sprendimo motyvai turi būti nurodomi tokia apimtimi, kad besikreipiančiam subjektui konkrečiu individualiu atveju būtų aišku, kokia priimto sprendimo esmė, kokios faktinės aplinkybės ir teisės normos nulėmė šį sprendimą, kokius teisės aktuose numatytus veiksmus jis turėtų atlikti, ar į kokius subjektus turėtų kreiptis, kad galėtų įgyvendinti savo teisėtus interesus. Kai administraciniame akte tai nėra nurodyta, motyvai negali būti vertinami kaip pakankami, o pats administracinis aktas teisėtas ir pagrįstas. Nagrinėjamu atveju, įvertinus Skundžiamo sprendimo turinį, Komisija daro išvadą, jog jis yra pakankamai motyvuotas ir pagrįstas. Kaip matyti, atsakovė Skundžiamame sprendime nurodė priimto neigiamo sprendimo faktinį pagrindą (kavinė yra degalinės teritorijoje) bei pagrindė aktualiomis teisės normomis. Iš skundo Komisijai turinio matyti, kad pareiškėjos atstovas

suprato priimto sprendimo turinį ir esmę, tačiau su juo nesutiko. Skundžiamas sprendimas priimtas tinkamo subjekto, sprendime nurodyta tinkama apskundimo tvarka.

Atsižvelgiant į faktines bylos aplinkybes ir ginčo situacijos teisinį reglamentavimą, Kauno miesto savivaldybės administracijos 2024 m. gruodžio 19 d. raštas Nr. ((duomenys neskelbtini), kuriuo pareiškėjai buvo atsisakyta išduoti Licenciją verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais adresu (duomenys neskelbtini), yra teisėtas ir pagrįstas, todėl pareiškėjos skundo argumentais negali būti panaikintas.

Dėl reikalavimo išduoti MB "(duomenys neskelbtini)" licenciją verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais

Komisijos teritoriniai padaliniai nagrinėja skundus dėl teritorinių valstybinio administravimo subjektų ir savivaldybių administravimo subjektų, esančių jų veiklos teritorijoje, priimtų individualių administracinių aktų ir veiksmų (neveikimo) teisėtumo, taip pat šių subjektų vilkinimo atlikti jų kompetencijai priskirtus veiksmus ir nesprenžia ginčų, kurie nepriskirtini Komisijos kompetencijai (Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 18 str., 20 str. 2, 3, 4 d. ir 21 str. 1 ir 3 d. nurodytų administracinių ginčų (bylų), taip pat administracinių ginčų, kuriems nagrinėti įstatymai nustato kitokią ikiteisminio ginčų nagrinėjimo tvarką, IAGNTĮ 5 str. 3 d.). Komisija nagrinėja administracines bylas dėl ginčų, kylančių iš administracinių teisinių santykių, kurie atsiranda, be kita ko, valstybės (savivaldybių) institucijoms atliekant viešąjį administravimą.

Nagrinėjamu atveju pareiškėja Komisijos prašo išduoti licenciją verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais.

AKĮ 16 straipsnio 3 dalyje, be kita ko, imperatyviai nustatyta, kad licencijas verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais išduoda, papildo, rekvizitus patikslina, apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą ar panaikinimą įspėja, licencijos galiojimą sustabdo, licencijos galiojimo sustabdymą ar licencijos galiojimą panaikina atitinkamos savivaldybės meras arba jo įgaliota savivaldybės administracija. Taigi, šiuo teisiniu reglamentavimu licencijos verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais išdavimas priskirtas išimtinai savivaldybių kompetencijai.

Komisija, administracinį ginčą nagrinėdama ikiteismine administracinių ginčų nagrinėjimo tvarka, neatlieka ir iš esmės negali perimti viešojo administravimo subjekto funkcijų bei išspręsti klausimą, kurį pagal kompetenciją priklauso nagrinėti viešojo administravimo institucijai (žr., pvz. pagal analogiją, LVAT 2009 m. rugsėjo 7 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A146-603/2009; kt.). Administraciniai teismai (pagal analogiją – Komisija), pagal jiems suteiktą kompetenciją, sprendžia ginčus viešojo administravimo srityje. Teismas (pagal analogiją – Komisija), gali tik panaikinti institucijos priimtus sprendimus bei įpareigoti instituciją iš naujo nagrinėti prašymą ir priimti naują sprendimą. Taigi įstatymai teismui (pagal analogiją – Komisijai) nesuteikia viešojo administravimo galių (žr., pvz., LVAT 2008 m. kovo 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A575-155/2008).

Atsižvelgiant į tai, jog Komisijos kompetencijai nėra priskirta nagrinėti skundo reikalavimo dėl licencijos verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais, skundo dalis, kuria pareiškėja prašo Komisijos priimti sprendimą išduoti MB "(duomenys neskelbtini)" licenciją verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais nutraukta kaip nepriskirtina Komisijos kompetencijai (Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 2 dalies 1 punkto nuostata). Nors pareiškėjos atstovas posėdžio metu ir ginčo šalys procesiniuose dokumentuose išdėsto daugiau argumentų, tačiau jie niekaip nekeičia šiame sprendime padarytos išvados, todėl jų detaliau Komisija šiame sprendime nenagrinėja. Šiame kontekste paminėtina, kad Europos Žmogaus Teisių Teismo ir LVAT ne kartą pažymėta, jog teismo (šiuo atveju – Komisijos) pareiga pagrįsti priimtą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliai atsakyti į kiekvieną argumentą (žr., pvz., EŽTT 1994 m. balandžio 19 d. sprendimas V. de H. prieš Olandiją).

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 20 straipsnio 2 dalies 1 punktu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos mažosios bendrijos "(duomenys neskelbtini)" patikslintą skundą dalyje dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos 2024 m. gruodžio 19 d. rašto Nr. ((duomenys neskelbtini)) panaikinimo atmesti kaip nepagrįstą.

Bylą dalyje dėl reikalavimo išduoti MB "(duomenys neskelbtini)" licenciją verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais nutraukti kaip nepriskirtiną Komisijos kompetencijai.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo bylos šalys gali apskųsti Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka Regionų administraciniam teismui.

Posėdžio pirmininkė

Daiva Bereikienė

Komisijos nariai

Beata Labutytė

Darius Saveikis